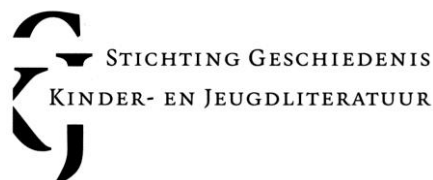

Nieuwsbericht 5

14 september 2015

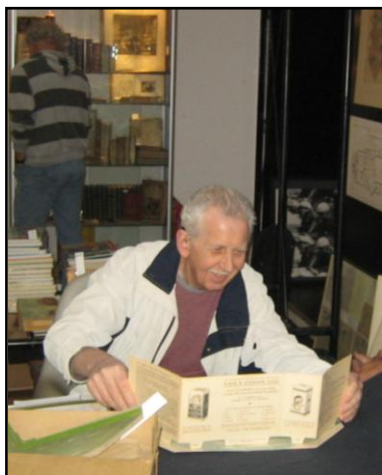
In memoriam Theo Gielen (1946-2015)

Vrijdag 11 september is Theo Gielen overleden. Zijn gezondheid was de laatste jaren steeds slechter geworden, en de laatste complicatie betekende voor Theo een niet meer leefbaar bestaan.

Theo Gielen heeft veel betekend voor de SGKJ. In 2008 ontving hij de Hieronymus van Alphen-prijs. Ter gelegenheid daarvan schreef Frits Booy in Van Alphen-stijl een lofrede, waarin de passies van Theo op kinderboekengebied werden benoemd: Piet de Smeerpoets, beweegbare boeken en uitgever I. de Haan.

Daar kwamen de fabrieksprentenboeken als onderzoeksgebied nog bij, een categorie die hij ging bestuderen als gevolg van zijn belangstelling voor smeerpoeitsuitgaven. De geschiedenis van het kunstenaarscollectief El Pintor heeft hij jarenlang uitgebreid onderzocht en er over gepubliceerd in *De Verbeelders* van Saskia de Bodt. Helaas is het hem niet meer gelukt er een apart boek aan te wijden.

Theo Gielen had een brede kennis van het boekenvak. Als docent kinder- en jeugdliteratuur maakte hij studenten uit het boekenvak enthousiast voor het kinderboek. Hij werkte in Utrecht in linkse boekhandel *De Rooie Rat* en leidde een aantal jaren de boekwinkel van het Centraal Museum. In 1997 was hij een van de samenstellers van een grote tentoonstelling van pop-up boeken in het Frans Hals Museum te Haarlem.

Theo werd ook internationaal gezien en gewaardeerd, en had vele buitenlandse contacten, in Duitsland vooral op Struwwelpetergebied en in Amerika op het terrein van pop-up-boeken. Hij werd daar uitgenodigd en mocht een 'key-note-speech' houden voor een publiek van liefhebbers.

Hij publiceerde over beweegbare boeken in het blad *Movable Stationery*, in *Leesgoed* en in *Aus dem Antiquariat*; over Piet de Smeerpoots in *Tot volle waschdom* (2000) en in *De Boekenwereld*; over fabrieksprentenboeken in *Prentenboeken : ideologie en illustratie 1890-1950* van Saskia de Bodt en Jeroen Kapelle; en over El Pintor in *De Verbeelders*. Voor studenten van Saskia de Bodt gaf Theo colleges over beweegbare en driedimensionale illustraties in (kinder)boeken en over El Pintor.

Theo gaf geregeld tips over boeken die voor de KB-collectie interessant waren, nadat hij ze zorgvuldig bij de kijkdagen van veilingen had bestudeerd. Zo kwam de KB in het bezit van het eerste Nederlandse beweegbare boek *De nieuwe rijkschool*, waarover hij publiceerde in *De Boekenwereld*. We hadden graag véél meer publicaties van Theo gezien.

Heel wat verzamelaars en onderzoekers hebben kunnen profiteren van zijn uitgebreide kennis, die hij graag bereid was te delen. Kritisch was Theo ook, zomaar iets aannemen wat een ander had geschreven was er niet bij: zelf de bronnen raadplegen was noodzakelijk. Hij was een vraagbaak voor mij en voor anderen. Voor mij vooral als het ging om het dateren van kinderboeken of het schrijven van een blog.

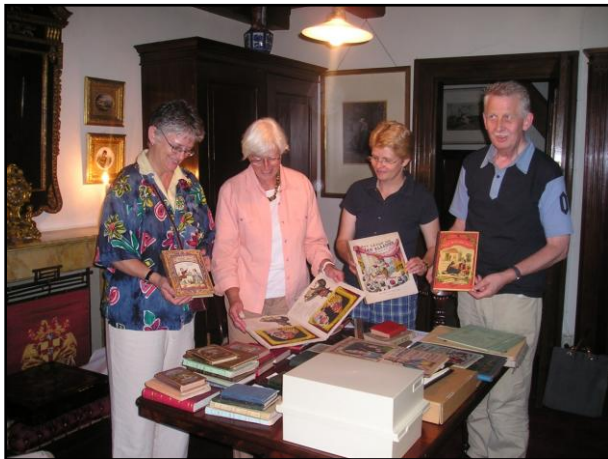
Vanaf september 2002 maakten we samen de *Berichten uit de wereld van het oude kinderboek*. Van nummer 35 t/m nummer 84 in september 2015. Dertien jaar waarbij we de laatste jaren af en toe ook in ziekenhuiskamers de kopij klaarmaakten. Saai was het nooit, Theo's enorme kennis en netwerk zorgden voor gedegen werk, en zijn humor voor relativering en plezier. Als neerlandicus wist hij aangeleverde teksten, ook de mijne, heel wat leesbaarder te maken.

Hier denkt hij diep na over een formulering voor het blad.

De foto's hieronder tonen Theo bij een bezoek aan Twickel, waar hij op uitnodiging van Christine Sinnighe Damsté de collectie beweegbare boeken mocht bekijken. En ik mocht mee. Dat was genieten.

We zullen hem zeer missen.

Jeannette Kok

Uitvaart

Het afscheid en de crematie zijn op zaterdag 19 september.

Bezoek / afscheid van Theo is mogelijk van 13.15 tot 14.15 uur in rouwcentrum Maartensdijk, Otto Doornenbalweg 46 te Maartensdijk.

De herdenkingsbijeenkomst is aansluitend om 15.00 uur in het crematorium [Den en Rust](#), Frans Halslaan 27 te Bilthoven.

Na afloop samen zijn in [Keuken van Zuid](#), Emmaplein 20 te Bilthoven.

Het SGKJ-Nieuwsbericht is een tussentijdse aanvulling op de *Berichten uit de wereld van het oude kinderboek*. Het Nieuwsbericht wordt verzorgd door Jeannette Kok en Karin Vingerhoets. Opmerkingen over dit nummer en suggesties voor het komende nummer kunt u sturen naar jeannettekok@upcmail.com